

รายงานการประชุมวิเคราะห์ผลประโยชน์ทับซ้อน

วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๓

ณ ห้องประชุมสำนักงานสาธารณสุขอำเภอละงู

ผู้มาประชุม

๑	นายเจนฤทธิ์ รอกेत	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	สสอ.ละงู
๒.	นายการ์นต์ หมั่นหย่อง	ผอ.รพ.สต.แหลมสน	รพ.สต.แหลมสน
๓.	นางยุพดี ปัจฉิมศิริ	ผอ.รพ.สต.ต้นหยงลาไ้	รพ.สต.ต้นหยงลาไ้
๔.	นายรุ่งศักดิ์ จอสกุล	ผอ.รพ.สต.น้ำผุด	รพ.สต.น้ำผุด
๕.	นายพิเชษฐ์ ปัจฉิมศิริ	ผอ.รพ.สต.บ่อเจ็ดลูก	รพ.สต.บ่อเจ็ดลูก
๖.	นางวรุณี ปกติง	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	รพ.สต.ทุ่งไหม้
๗.	นางกัลยา สองเมือง	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	รพ.สต.ละงู
๘.	นางสาวเต็มศิริ ขุนยงค์	ผอ.รพ.สต.บ้านทุ่งไหม้	รพ.สต.ทุ่งไหม้
๙.	นายวิรุทธิ์ จันทร์พงษ์	ผอ.รพ.สต.บ้านในเมือง	รพ.สต.บ้านในเมือง
๑๐.	นายประยุทธ์ อัครภักดี	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	รพ.สต.ห้วยไทร
๑๑.	นางปาริชาติ พึ่งไทย	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	สสอ.ละงู
๑๒.	นางสาวอุทัยวรรณ วรรณวงศ์	นักวิชาการสาธารณสุข	สสอ.ละงู
๑๓.	นางสาวกัลยา ริมเขตร	เจ้าพนักงานสาธารณสุขชำนาญงาน	สสอ.ละงู
๑๔	นางวิชума พิชญ์วรกุล	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	สสอ.ละงู
๑๕	นางอรุณ มัจฉา	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	สสอ.ละงู

เริ่มประชุม เวลา ๐๙.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

- ตามที่มมีมติให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ(Integrity& Transparency Assessment : ITA) เพื่อให้การดำเนินงานด้านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสเป็นไปอย่างจริงจังต่อเนื่องสอดคล้องกับนโยบายนายกรัฐมนตรี้และกระทรวงสาธารณสุขที่มุ่งเน้นให้ทุกหน่วยในสังกัดดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนี้ทุกหน่วยงาน ซึ่งกิจกรรมย่อยๆในหัวข้อผลประโยชน์ทับซ้อนมีดังนี้

- ๑.หน่วยงานต้องมีการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
- ๒.มีการจัดทำคู่มือเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
- ๓.มีการจัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในหน่วยงาน

ซึ่งวันนี้จะทำกิจกรรมแรกก่อน ผมจะให้ทุกท่านช่วยระดมความคิดว่าหน่วยงานของเรามีความเสี่ยงเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนอะไรบ้างและวิธีแก้ไขด้วยนะครับ

มติที่ประชุมทราบ

ระเบียบวาระที่๒รับรองรายงานการประชุม

-ไม่มี

ระเบียบวาระที่๓เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

ประธาน: ขอให้ฝ่ายบริหาร นายเจนฤทธิ์ รอกฤต เป็นผู้แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับวิเคราะห์ความเสี่ยงเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงานให้ทศพร.สต.ทุกแห่งรับทราบ

เจนฤทธิ์: ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวะการณ์หรือข้อเท็จจริงที่บุคคลไม่ว่าจะเป็น นักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจจะเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา และมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรต่างๆ ทั้งในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทจำกัด หรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจให้ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์จากทางราชการโดยมิชอบ ส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก ผลเสียจึงเกิดขึ้นกับประเทศชาติ การกระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่ อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จึงหมายถึงกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัย และควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

ความรู้เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนจึงหมายถึงความทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์สาธารณะที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐกล่าวทั้งเป็นสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีผลประโยชน์ส่วนตนอยู่และได้ใช้อิทธิพลตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเพื่อให้เกิดประโยชน์ส่วนตัวโดยก่อให้เกิดผลเสียต่อผลประโยชน์ส่วนรวมมีหลากหลายรูปแบบไม่จำกัดอยู่ในรูปแบบของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้นแต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินมีลักษณะ๗ประการดังนี้

๑. หากผลประโยชน์ให้ตนเองคือการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อตนเองเช่นข้าราชการใช้อำนาจหน้าที่ให้บริษัทตัวเองได้งานรับเหมาจากรัฐหรือฝากลูกหลานเข้าทำงานเป็นต้น

๒. รับผลประโยชน์คือการรับสินบนหรือรับของขวัญเช่นเป็นเจ้าพนักงานสรรพากรแล้วรับเงินจากผู้มาเสียภาษีหรือเป็นเจ้าหน้าที่จัดซื้อแล้วรับไม้กอล์ฟเป็นของกำนัลจากร้านค้าเป็นต้น

๓. ใช้อิทธิพลเป็นการเรียกผลตอบแทนในการใช้อิทธิพลในตำแหน่งหน้าที่ส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอย่างไม่เป็นธรรม

๔. ใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัวเช่นการใช้รถยนต์หรือคอมพิวเตอร์ราชการทำงานส่วนตัวเป็นต้น

ผลประโยชน์ส่วนตน มี ๒ ประเภท คือ ที่เกี่ยวกับเงิน และที่ไม่เกี่ยวกับเงิน

๑. ผลประโยชน์ส่วนตนที่เกี่ยวกับเงิน ไม่ได้เกี่ยวกับการได้มาซึ่งเงินทองเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวกับการเพิ่มพูนประโยชน์หรือป้องกันการสูญเสียของสิ่งที่มีอยู่แล้ว เช่น ที่ดิน หุ้น รวมถึงการได้มาซึ่งประโยชน์อื่นๆที่ไม่ได้อยู่ในรูปตัวเงิน เช่น ส่วนลดของขวัญ หรือของที่แถมมาให้ไมตรีอื่นๆ

๒. ผลประโยชน์ที่ไม่เกี่ยวกับเงิน เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว หรือกิจกรรมทางสังคมวัฒนธรรมอื่น ๆ มักอยู่ในรูปความลำเอียง อคติ เลือกที่รักมักที่ชัง

- หน้าที่สาธารณะ ของผู้ที่ทำงานให้ภาครัฐคือ การให้ความสำคัญอันดับต้นแก่ประโยชน์สาธารณะ
- ผลประโยชน์สาธารณะ คือประโยชน์ของชุมชนโดยรวม ไม่ใช่ผลประโยชน์บุคคล และกลุ่มคน

ผลประโยชน์ทับซ้อน มี ๓ ประเภท คือ

๑. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริง ทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและสาธารณะเกิดขึ้น

๒. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เห็น เป็นผลประโยชน์ทับซ้อนที่คนเห็นว่ามี แต่จริงๆอาจไม่มีก็ได้ถ้าจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนประเภทนี้อย่างขาดประสิทธิภาพ ก็อาจนำมาซึ่งผลเสียไม่น้อยกว่าการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริง

๓. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เป็นไปได้ ผลประโยชน์ส่วนตนที่มีในปัจจุบันอาจจะทับซ้อนกับผลประโยชน์สาธารณะได้ในอนาคต

การกระทำที่อยู่ในข่ายประโยชน์ทับซ้อน

รับผลประโยชน์ คือ การรับสินบนหรือรับของขวัญ เช่น เป็นเจ้าพนักงานสรรพากรแล้วรับเงินจากผู้มาเสียภาษี หรือเป็นเจ้าหน้าที่จัดซื้อแล้วไปรับไม้กอล์ฟจากร้านค้า เป็นต้น

ใช้อิทธิพล เป็นการเรียกผลตอบแทนในการใช้อิทธิพลในตำแหน่งหน้าที่เพื่อส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอย่างไม่เป็นธรรม

ใช้ทรัพย์สินของนายจ้างเพื่อประโยชน์ส่วนตน ได้แก่ การใช้รถราชการ เป็นต้น

ใช้ข้อมูลลับของราชการ เช่น รู้ว่าราชการจะตัดถนน แล้วรีบชิงไปซื้อที่ดินหน้าไว้ก่อน

รับงานนอก ได้แก่ การเปิดบริษัทหากินซ้อนบริษัทที่ตนเองทำงาน เช่น เป็นพนักงานขายแอบเอาสินค้าตัวเองมาขายแข่ง หรือเช่นนักบัญชีที่รับงานส่วนตัวจนไม่มีเวลาทำงานบัญชีในหน้าที่ให้ราชการ

ทำงานหลังออกจากตำแหน่ง เป็นการไปทำงานให้ผู้อื่นหลังออกจากงานเดิมโดยใช้ความรู้หรืออิทธิพลที่เดิมมาชิงงาน หรือเอาประโยชน์โดยไม่ชอบธรรม เช่น เอาความรู้ในนโยบาย และแผนของหน่วยงานรัฐไปช่วยหน่วยงานเอกชนหลังเกษียณ

แนวทางการปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ยึดหลักธรรมาภิบาล

๑. หลักนิติธรรม ได้แก่ การตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคม ไม่เลือกปฏิบัติ และสังคมยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมายและกฎข้อบังคับเหล่านั้น

๒. หลักความโปร่งใส ได้แก่ การสร้างความไว้วางใจซึ่งกัน โดยมีการให้และการรับข้อมูลที่สะดวกเป็นจริง ทันการณ์ ตรงไปตรงมา มีที่มาที่ไปที่ชัดเจนและเท่าเทียม มีกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้

๓. หลักการมีส่วนร่วม ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และร่วมคิด ร่วมเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของท้องถิ่นรวมถึงการร่วมตรวจสอบ และร่วมรับผิดชอบต่อผลของการกระทำนั้น

๔. หลักความรับผิดชอบต่อตรวจสอบได้ ได้แก่ เป็นการสร้างกลไกให้มีผู้รับผิดชอบ ตระหนักในหน้าที่ ที่มีต่อสังคม ใส่ใจการแก้ปัญหาให้สังคม เคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน

๕. หลักความคุ้มค่า ได้แก่ การใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม

๖. หลักคุณธรรม ได้แก่ การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม สำนึกในหน้าที่ของตนเอง มีความซื่อสัตย์ สุจริต จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย และเคารพในสิทธิของผู้อื่น

ปฏิบัติตามค่านิยมของข้าราชการ ดังนี้

๑. มีศักดิ์ศรี (ยึดมั่นในความถูกต้อง สุจริต เทียงธรรม)

๒. ขยันตั้งใจทำงาน (บริการ/แก้ไขปัญหาประชาชน)

๓. มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม

๔. รู้ทันโลก ปรับตัวทันโลก ตรงกับสังคม

๕. มุ่งเน้นประสิทธิภาพ (คุณภาพ ดัชนี ประเมินผล)

๖.รับผิดชอบต่อผลงาน ประชาชน

๗.มีใจ/การกระทำเป็น ประชาธิปไตย (มีส่วนร่วม โปร่งใส)

๘.มีผลงาน มุ่งเน้นผลงาน เพื่อประโยชน์สุข ของประชาชน

การปฏิบัติตนในเบื้องต้นที่เจ้าหน้าที่ภาครัฐสามารถทำได้ มีดังนี้

- ทำงานตามหน้าที่อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ
- ทำงานตามหน้าที่ตามกรอบและมาตรฐานทางจริยธรรม
- ระบุผลประโยชน์ทับซ้อนที่ตนเองมีหรืออาจจะมีและจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ
- ให้ความสำคัญอันดับต้นแก่ผลประโยชน์สาธารณะ มีความคาดหวังว่าเจ้าหน้าที่ต้องจำกัดขอบเขตที่ประโยชน์ส่วนตนจะมามีผลต่อความเป็นกลางในการทำหน้าที่
- หลีกเลี่ยงการตัดสินใจหรือการทำหน้าที่ที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
- หลีกเลี่ยงการกระทำ/กิจกรรมส่วนตนที่อาจทำให้คนเห็นว่าได้ประโยชน์จากข้อมูลภายใน
- หลีกเลี่ยงการใช้ตำแหน่งหน้าที่หรือทรัพยากรของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ส่วนตน
- ป้องกันข้อครหาว่าได้รับผลประโยชน์ที่ไม่สมควรจากการใช้อำนาจหน้าที่
- ไม่ใช่ประโยชน์จากตำแหน่งหรือข้อมูลภายในที่ได้ขณะอยู่ในตำแหน่ง ขณะที่ไปตำแหน่งงานใหม่

ประธาน- ท่านใดมีเรื่องที่จะสอบถามเพิ่มเติมอีกไหมครับ ถ้าไม่มี ถือว่าที่ประชุมรับทราบ

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่นๆ

- ไม่มี

ปิดประชุมเวลา ๑๒.๑๐ น.

ผู้จดยางานการประชุม

อุทัยวรรณ วรรณวงศ์

(อุทัยวรรณ วรรณวงศ์)

นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

